

til Frederikshavns Havn som Nødhavn, saavel som med Hensyn til Helsingørs Havn, der er bleven anlagt for omtrent 30 Aar siden, var Forholdet, at dengang havde vi Sundtolben, som vi oppebare af de forbisfarende Skibe, men idet vi oppebare Sundtolben, paa laa den Forpligtelse os saameget som muligt at betrygge Skibsfarten i Rattegat, Sund og Belte, deels ved Nødhavne, deels ved faste Fyr og deels ved Fyrskibe. Senere blev Sundtolben hævet, det vil sige, den blev afløst, capitaliseret, og af de forskjellige søfarende Nationer have vi faaet Vederlag for den; men ved at modtage dette paatage vi os fremdeles at underkaste os de Forpligtelser ligeoverfor Skibsfarten, som tidligere havde paahvilet os, og jeg troer saaledes, at vi ere ligefrem contractmæssig forpligtede til at gjøre, hvad der staaer i vor Magt, for at betrygge Skibsfarten i Rattegattet, Sundet og Belterne. Men selv om denne Forpligtelse ikke som saadan paahviler os, vil jeg dog tillade mig at spørge det ærede Thing, om det ikke er enhver civiliseret Nations Pligt i sine Forbunde at sikkre Skibsfarten saameget som muligt; det er en Pligt, som anerkjendes og opfyldes af alle civiliserede Nationer; jeg mener derfor, at selv om vi ikke havde den directe Forpligtelse, som jeg fremhævede, kunne vi dog ikke unddrage os den Pligt, som enhver civiliseret Nation anerkjender.

Hvad nu angaaer den Bekostning, der er anvendt paa Frederikshavns Havn, da er den her traadt frem i meget forskjellige Dimensioner. Den ærede Rigsdagsmand (A. Hage), der nylig havde Ordet, har tidligere beregnet, at der dertil var medgaaet Millioner; jeg havde dengang ikke Kjendskab til Sagen og kunde ikke efter de Data, der da forelaa, bevare denne Dittring, men af Beretninger, jeg senere har seet, har jeg erfaret, at de vare langt lavere. Af hvad der her foreligger, viser det sig ogsaa, at der hidtil er medgaaet en cirka 220,000 Rb., og nu forlanges der her Arbejder udførte, der anslaaes at ville koste omtrent 90,000 Rb., hvorhos det er oplyst, at Havneintraderne andrage cirka 10,000 Rb. Naar der saaledes ligeoverfor en Anlægsfum eller en Driftscapital af 220,000 Rb. staaer en aarlig Indtægt af 10,000 Rb., hvori der vistnok maa afgaae Endeel i Ad-

ministrationsomkostninger, kan man ikke sige, at Intraderne staae i et skjærende Misforhold til Anlægscapitalen. Men, siger den ærede Rigsdagsmand, i 1854 blev der forlangt 28,000 Rb. til Havnens Uddybning, og ikke bestemte er der siden den Tid dertil anvendt cirka 84,000 Rb.; jeg skal dertil bemærke, at saaledes er ikke Forholdet; de tidligere forlangte Summer have været til at give Havnen en større Uddybning, men hvad der nu forlanges, skal anvendes til at fuldstændiggjøre det hele Anlæg, og det forekommer mig ikke, at det samlede Capitalbeløb er saa stort, at der af den Grund kunde være Anledning til at stille det hele Foretagende i Vero. Sagens Stilling er denne: ved Forelæggelsen af forrige Aars Finantslov forlangtes 20,000 Rb. for at opgrave den indre Havn saaledes, at den kunde modtage de mindre Skibe, saa der derved blev en saadan Plads i den ydre Havn, at de større Skibe, der søgte den som Nødhavn, kunde lægge derind; Thinget svarede derpaa: Der foreligger tildeels ingen Beviser for, at Havnen ikke er stor nok, tildeels ville vi ikke give disse 20,000 Rb., naar vi udsætte os for maaskee til næste Aar atter at maatte give et ligesaa stort Beløb og saa fremdeles; man maatte have et Overslag, som viste, hvormeget det Hele vilde koste. Hvad nu angaaer den første Indvending, at man ikke vidste, om Havnen var stor nok, tillod jeg mig at gjøre Thinget opmærksom paa, at Erfaringen havde vist dens Utilstrækkelighed for Skibsfarten; i Vintervre, naar Søen var aaben, er Havnen i sin nuværende Tilstand stor nok, men som den ærede Rigsdagsmand for Frederikshavn (Pedersen) anførte, blev i dette Aar 6 Skibe udelukkede fra Afgang til Havnen af Mangel paa Plads, af disse skulle de 4 være forulykkede. Der er saaledes mulig tabt en større Værdi ved disse 4 Skibe end det Beløb, som Staten behøver at anvende for ved denne Foranstaltning at bidrage til at sikkre Skibsfarten. Jeg skal tillade mig at bemærke, for ikke at give Anledning til Misforstaaelse, at om vi forrige Aar havde vedtaget de 20,000 Rb., som i Finantsloven vare forlangte, havde disse Skibe dog ikke været reddede, fordi det kræver Tid at sætte en Havn istand, og det var ifjor, at det factiske Beviis for Havnens Util-